

Zakres ruchów objętych programami poszczególnych klas

1. Klasa L

1.1. Chody: stęp swobodny, stęp pośredni, kłus roboczy, galop roboczy.

1.2. Przejścia: stęp pośredni – stój – stęp pośredni,
stęp pośredni – kłus roboczy – stęp pośredni,
kłus roboczy – stój – kłus roboczy,
kłus roboczy – galop roboczy – kłus roboczy.

1.3. Ćwiczenia sprawdzające: wydłużenie i obniżenie szyi przy jednoczesnym żuciu kielzna (tzw. żucie z ręki), koło o średnicy 20 m.

1.4. Cel: Wykonanie programów klasy L powinno pokazać:

- rozluźnienie, swobodę i giętkość konia;
- dążność do ruchu naprzód;
- wyraźny i niezmienny rytm;
- akceptację kielzna.

Przejścia w klasie L do stój i ze stój mogą odbywać się poprzez stęp.

Stęp swobodny jest chodem, w którym należy pozwolić koniowi na całkowitą swobodę w wyciągnięciu głowy i szyi, może być pokazywany na długich lub swobodnych wodzach.

1.5. W sędziowaniu programów klasy L zwracamy uwagę przede wszystkim na:

- jakość stępa, kłusa i galopu w odniesieniu do wymagań stawianych w klasie L;
- zgięcie i wykonanie rysunku koła o średnicy 20 m;
- równowagę, spokój i płynność przejść.

2. Klasa P, D1, D2

2.1. Chody: stęp swobodny, stęp pośredni, kłus roboczy, wydłużenie wykroków w kłusie, kłus pośredni, galop roboczy, wydłużenie skoków galopu, kontrgalop, ustępowanie od łydki.

2.2. Przejścia: wydłużenie wykroków w kłusie i skoków galopu.

2.3. Ćwiczenia sprawdzające: wydłużenie i obniżenie szyi przy jednoczesnym żuciu kielzna (tzw. żucie z ręki), koło o średnicy 15 m, serpentyna o trzech łukach (kłus) i półkoła w kontrgalopie.

2.4. Cel: Wykonanie programów tej klasy powinno potwierdzić sprostanie wymogom klasy P, zapoczątkowanie używania siły pchającej oraz uzyskania pewnego stopnia równowagi i przepuszczalności.

2.5. W sędziowaniu programów klasy P zwracamy uwagę przede wszystkim na:

- wydłużenie ram i wykroków w kłusie, wydłużenie skoków galopu z jednoczesnym utrzymaniem rytmu chodu, równowagi i prostego konia;
- utrzymanie jakości kłusa w ustępowaniu od łydki, utrzymaniu właściwego ustawienia (kąta) względem ściany lub przekątnej oraz pozostawania w równowadze, jakość chodów, zgięcie i wykonanie rysunku koła o średnicy 15 m, serpentyny i półkoła w galopie;
- jakość galopu i kłusa, równowagę w przejściach i ich płynność.

3. Klasa N – I (pierwszy poziom), D3, D4

3.1. Chody: stęp pośredni, stęp wyciągnięty, stęp swobodny, kłus zebrany, kłus roboczy, kłus pośredni, kłus wyciągnięty, galop zebrany, galop roboczy, galop pośredni, ruchy boczne w kłusie (łopatką do wewnątrz, trawers), zwrot na zadzie, półpiruet roboczy w stępie, cofanie określoną liczbę kroków, zwykła zmiana nogi.

3.2. Ćwiczenia sprawdzające: uzyskiwanie samoniesienia: kontrola równowagi i ustawienia konia w ćwiczeniu "oddawania i nabierania wodzy", wolty 10 m;

3.3. Przejścia: stój – kłus zebrany – stój,
kłus zebrany – kłus wyciągnięty – kłus zebrany,
galop zebrany – galop pośredni – galop zebrany,
stęp pośredni – galop zebrany – stęp pośredni.

3.4. Cel: Wykonanie programów tej klasy powinno potwierdzić sprostanie wymogom klasy L i P oraz pokazać, że poprzez dalszy trening koń jest przygotowany do przyjęcia większego obciążenia tylnych kończyn (zebranie), demonstrowuje większą siłę zadu (pchnięcie) w chodach pośrednich i akceptuje kieżno. Wymagane są większe zgięcie, giętkość w obie strony, przepuszczalność, równowaga w ustawieniu i jej utrzymanie.

3.5. W sędziowaniu programów klasy N zwracamy uwagę na:

- w łopatce i trawersie: jakość kłusa, kąt osi wzdłużnej konia względem kierunku ruchu, ustawienie, równowagę i zebranie,
- w zwrocie na zadzie i w półpiruecie roboczym (wykonywanym ze stępa pośredniego) jakość i regularność stępa przed, w czasie, po wykonaniu zwrotu, patrzymy na wejście, samo wykonanie i wyjście (ustawienie, zgięcie, poprawność), koń nie przechodzi do zatrzymania przed i po wykonaniu zwrotu,
- w kłusie i galopie pośrednim: akceptowanie większego obciążenia zadu – jednocześnie obserwując większą siłę zarówno pchającą, jak i nośną, wynikającą z bardziej akceptowanego trójpunktowego kontaktu. Konsekwencją jest większe tzw. samoniesienie, wymagane to wyraźnie odbiega od wymagania stawianego w klasie P, w kontrgalopie: jakość (rytm, tempo) chodu, który powinien być tej samej jakości i w takiej samej równowadze;
- w cofaniu: zdolność konia do utrzymania równowagi w przejściach i poprawnego kontaktu oraz regularność stawiania przekątnych par kończyn;
- wolty o średnicy 10 m: większe zgięcie i większe zrównoważenie aniżeli w kołach 20 i 15 m. Ważną rolę odgrywa ich symetria i wielkość.

4. Klasa N – II (drugi poziom)

Wymagania jak wyżej oraz ciąg w kłusie.

W ocenie ciągu w kłusie zwracamy szczególną uwagę na:

- jakość kłusa (utrzymanie rytmu, elastyczność, tempo);
- poprawność i regularność ciągu, ustawienie i zgięcie, równowagę oraz odpowiedni stopień zebrania.

5. Klasa C

5.1. Chody: stęp wyciągnięty, stęp zebrany, kłus wyciągnięty, galop wyciągnięty, pojedyncza zmiana nogi, ruchy boczne w galopie;

5.2. Przejścia: stęp zebrany – stęp wyciągnięty – stęp zebrany,
kłus zebrany – kłus wyciągnięty – kłus zebrany,
galop zebrany – galop wyciągnięty – galop zebrany,
stęp zebrany – galop zebrany – stęp zebrany,

bezpośrednio z cofania ruszyć:

- 1) kłusem zebrany;
- 2) galopem zebrany.

5.3. Cel: Potwierdzenie sprostania wymaganiom poprzednich klas. Koń w programach tej klasy powinien demonstrować rytm, giętkość, akceptację kielzna, przepuszczalność, impuls, brak skrzywienia, zebranie w każdym ruchu, szczególnie w chodach pośrednich i wyciągniętych i w przejściach, zarówno do chodów zebranych, jak i z chodów zebranych. Musi występować wyraźne rozróżnienie pomiędzy chodami zebrany i wyciągnięty.

5.4. Przy sędziowaniu należy zwrócić szczególną uwagę na:

- w ciągach: jakość chodu, jak również poprawność i regularność, ustawienie i zgięcie, równowagę i stopień zebrania;
- w półpiruecie (wykonywanym ze stępa zebranego): jakość i regularność stępa przed, w czasie, po wykonaniu półpiruetu, patrzymy na wejście, samo wykonanie i wyjście (ustawienie, zgięcie, poprawność);
- w zmianie nogi: równowagę i płynność zmiany, brak skrzywienia, równowaga (symetryczność) oraz jednakowe zaangażowanie zadu przy zmianach na prawo, jak i na lewo;
- w ćwiczeniu "oddawanie wodzy" wykonywanym zarówno w zebrany, jak i pośrednim galopie, jeździec musi w sposób wyraźny przesunąć obie dłonie wzdłuż linii szyi konia celem zademonstrowania utrzymania jego równowagi (samoniesienia).

6. Klasa CC – I (pierwszy poziom)

6.1. Chody: ćwierć piruet, pół piruet w galopie, zmiana nogi co 4, 3 tempa;

6.2. Przejścia: stój – cofanie – w przód – cofanie – w przód (tzw. huśtawka).

7. Klasa CC – II (drugi poziom)

7.1. Chody: piruet w galopie, zmiana nogi co 2 tempa;

7.2. Cel: Potwierdzenie sprostania wymaganiom poprzednich klas oraz zwiększenie poziomu wyszkolenia w poszczególnych stopniach skali szkoleniowej.

8. Klasa CS

8.1. Chody: zmiana nogi co tempo, piaff, pasaż;

8.2. Przejścia: cofanie – kłus pośredni;
stęp zebrany – piaff;
piaff – kłus zebrany;
piaff – stój – piaff;
piaff – pasaż – piaff;
pasaż – kłus wyciągnięty;
pasaż – galop zebrany;
kłus zebrany – pasaż;
cofanie – pasaż.

~~Wymagania stawiane klasie CC – II poziom i CS są sprecyzowane w Art. 421 – Programy, Przepisów w Ujeżdżeniu FEI.~~